

ЧЕТВЕРТЕ ДЕСЯТИЛІТТЯ (1983-1993)

На початку нового, 1983-84-го шкільного року, четвертого десятиліття існування Школи Українознавства відбулося святкове відзначення сторіччя матірнього Товариства “Рідна Школа” в Україні. Громадський комітет під головуванням мігра Степана Воляника організував відзначення цієї важливої історичної дати в українському шкільництві в неділю, 25 вересня 1983 р., в залі парафії Покрова Пресвятої Богородиці в Пармі ювілейним концертом-бенкетом. Святочну доповідь виголосив о. д-р Ізидор Нагаєвський, а в концерті взяли участь: Школа українського танцю “Каштан”, дівочий хор під мистецьким керівництвом Зірки Шокалюк, дует сестер бандуристок Ірини і Люби Завадівських. В залі була організована ред. С. Кіктою виставка рідношкільних експонатів. В одноднівці під назвою “Сторіччя “Рідної Школи” подано склад Громадського комітету, деякі важливі моменти з історії Т-ва “Рідна Школа” і Школи Українознавства в Клівленді, список голів Т-ва, директорів та вчителів, які працювали в школі протягом 1953-1983 років. З цього дня Громадський комітет з відзначення сторіччя матірнього Т-ва “Рідна Школа” розпочав творення залізного рідношкільного фонду і звернувся до української громади активно підтримати цей почин, щоб зміцнити фінансову базу для утримання і довгорічного існування Школи Українознавства.

У цьому десятиріччі продовжували керувати Школою Українознавства директори:
Іванчук Василь – 1983-84, 1984-85, 1985-86, 1986-87, 1987-88, 1988-89 шк. роки,
Кость Вірослав – 1989-90, 1990-91, 1991-92, 1992-93 шкільні роки.

Щодо кількості учнів, які навчалися в Школі Українознавства в період четвертого десятиліття її існування, то це видно з наступної таблиці:

1983 – 84 шк. рік – 300 учнів	1988 – 89 шк. рік – 146 учнів
1984 – 85 - “ - -- 290 - “ -	1989 – 90 - “ - -- 131 - “ -
1985 – 86 - “ - -- 274 - “ -	1990 – 91 - “ - -- 138 - “ -
1986 – 87 - “ - -- 266 - “ -	1991 – 92 - “ - -- 136 - “ -
1987 – 88 - “ - -- 142 - “ -	1992 – 93 - “ - -- 126 - “ -

Поряд із зменшенням загального числа учнів, які навчалися в школі протягом 1983-1993 років, зменшувалась і кількість випускників, що закінчували Школу Українознавства з матуральними іспитами. Їх число зменшилось до 119 випускників, про що засвідчать такі статистичні дані:

1983 – 84 шк. рік – 21 випускник: Бессер Наталка, Василик Маруся, Василик Ірена, Голубець Лев, Дармохвал Маруся, Ільчишин Софія, Ільчишин Віра, Капітанець Ліда, Ковч Дарія, Кулик Лариса, Кульчицький Левко, Лаврів Марта, Лялюк Катя, Палка Галина, Петрина Леся, Полатайко Марко, Тимків Катя, Футей Ліда, Шубин Іван, Шуст Адріяна, Яковець Ірина.

1984 – 85 шк. рік – 14 випускників: Базарко Юрій, Гейниш Наталія, Гернега Стефан, Захарій Стефанія, Княгиницький Роман, Кравс Аніза, Крутиголова Марко, Лаврів Тарас, Махлай Олег, Небеш Адріяна, Оленчук Тарас, Почтар Степан, Сторожинський Євген, Цирик Любомир.

1985 – 86 шк. рік – 8 випускників: Ваврик Лин, Галяревич Юрко, Гамуляк Галя, Космос Марко, Лис Христя, Лобур Христя, Річнер Тамара, Футей Дарія.

1986 – 87 шк. рік – 13 випускників: Бессер Адріяна, Василина Ліна, Городиський Петро, Кульчицький Данило, Мартинюк Ірина, Оришкевич Тарас, Пасельська Надія, Почтар Христина, Раковський Корнило, Сілецький Ярослав, Тарнавська Олена, Топорович Тарас, Цирик Миرون.

1987 – 88 шк. рік – 9 випускників: Голубець Орест, Захарій Адріян, Космос Ляриса, Лаврів Оля, Панчишин Наталя, Петрина Андрій, Топорович Маркіян, Федьків Роман, Худоба Аня.

1988 – 89 шк. рік – 13 випускників: Бебко Андрій, Бицко Михайло, Бучковська Наталя, Голіян Олесь, Голубець Леся, Напора Тарас, Оришкевич Мотря, Полянська Наталя, Тарнавська Надія, Фаріон Марко, Хміляк Надія, Худоба Іван, Цибик Андрій.

1989 – 90 шк. рік – 9 випускників: Абрамюк Марко, Василина Таня, Кость Рената, Кость Таня, Люта Оксана, Мороз Віра, Панчишин Андрій, Рожа Тереса, Шийка Ліса.

1990 – 91 шк. рік – 6 випускників: Гіщак Марко, Грликі Шана, Кітраль Андрій, Кордуба Ляриса, Кость Лідія, Тарнавський Євген.

1991 – 92 шк. рік – 12 випускників: Гаврилко Леся, Кривяк Адріяна, Криса Павло, Ковальчик Михась, Купчак Таня, Надозірна Наталка, Плеш Андрій, Полянська Ляриса, Рожа Микола, Федорів Андрій, Цибик Стефан, Штайнгаген Ляриса.

1992 – 93 шк. рік – 14 випускників: Вирста Лариса, Войтина Ілля, Гіщак Наталя, Дубас Богдан, Задойний Маркіян, Криса Анна, Палажій Марта, Плеш Адам, Рожа Тарас, Топорович Роксоляна, Трач Андрій, Федорів Юрій, Федьків Юрій, Шийка Михайло.

Четверте десятиріччя діяльності Рідної Школи було знаменне тим, що в ньому 24 серпня 1991 року проголошено відновлення Української Самостійної Держави. А в 1992 році відбувся перший випуск матурантів школи вже при існуванні незалежної України. Тогорічне табльо випускників школи було прикрашене словами О. Олесь:

*“Живи, Україно, живи для краси,
Для сили, для правди, для волі!”...*

Школа Українознавства Т-ва “Рідна Школа” поряд з національно-патріотичним вихованням учнів приділяла особливу увагу і релігійному навчанню та вихованню учнівської молоді. Від початку існування школи і до 1985 року релігійне навчання проводили в школі такі отці-катехити: Атанас Тимків, Євген Боднар, Павло Шиманський, Ярослав Сірко, Семен Іващенко, Іван Малащук, М. Федорович, Лев Тимків. В зв’язку з тим, що до школи щораз більше прибувало дітей різних релігійних конфесій і вірувань, то релігійне навчання неможливо було проводити у різних учнівських групах і як предмет викладання воно перестало існувати. Але кожен шкільний рік починався і закінчувався Молебнем, а кожен суботній день навчання починався і закінчувався Молитвою.

Праця дирекції школи, вчителів і Т-ва “Рідна Школа” у 4-му десятиріччі проходила під знаком підготовки до відзначення 40-річного ювілею Школи Українознавства в Клівленді. У IV кварталі 1989 року було видане перше число журналика “Рідношкільний вісник” під редакцією заступника директора школи Софії Бурої, який був присвячений 175-літтю народження Тараса Шевченка, а в січні 1990 р. вийшло друге число цього шкільного квартальника. З листопада 1989 р. почалися періодичні рідношкільні радіопередачі на українській радіопрограмі під керівництвом Степана Зорія на хвилях FM-90.3 WCPN Cleveland Public Radio. 2 грудня 1989 р. у залі Святопокровського осередку в Пармі на закінчення Року Української Мови наша школа була господарем панелю на тему “Українська мова тут – і там” з участю гостей з Чикаго, Детройту та голови Шкільної Ради УККА д-ра Євгена Федоренка. 6 жовтня 1990 р. розпочала свою працю рідношкільна бібліотека і місяць жовтень проголошено було місяцем української книжки. 120-ліття від дня народження Лесі Українки силами учнівської молоді було поставлено п’єсу Мирослави Ласовської-Крук “Віщування старого дуба”. П’єсу було поставлено в рамках Свята Молоді в неділю, 9 червня 1990 р., з музичним оформленням Ольги Кость, а декорації і строї запроектувала Люба Гудз. В пляні святкувань 40-річного ювілею Рідної Школи було проведено 14 січня 1993 р. свято Рідношкільної Ялинки в залі Святопокровського осередку. Тут шкільний хор під диригуванням вчительки з України Ганни Келлер вперше виконав гімн Рідної Школи на слова М. Матіїва-Мельника, музика Д. Кашубинського. Він виконувався на рідних землях впродовж 30-х років ХХ-го століття, як офіційний рідношкільний гімн. В рамках ювілейного року була організована виставка картин маєстра Богдана Божемського 7-9 травня і виставка картин мистця з України Віктора Желавського 10-12 червня 1993 р. в домівці СУА. На закінчення 1992-93 шкільного року було

поставлено за скороченим сценарієм Софії Бурої п'єсу Лесі Українки "Лісова пісня" 5 червня 1993 р. в залі ім. А. Шептицького катедри св. Йосафата в Пармі. Всі ролі виконували учні молодших і старших клас, а музичне, хореографічне і мистецьке оформлення здійснили Ольга Кость, Таня Кость, Наталя Кріслата, Марта Ліщинецька, Люба Гудз, Маруся Василина і Христя Глабше. В концертній частині виступав також шкільний хор молодших клас під диригентурою Г. Келлер.